

Спад виробництва по деяких досліджуваних категоріях можна пояснити наступними факторами: взаємозаміна продукції; можливий потенційний попит на продукцію; рівень реальної заробітної плати; рівень цін на продукцію; структуру витрат фізичних осіб як споживачів товарного виробництва; рівень платоспроможності населення за сегментами ринку; вікову структуру населення тощо.

Отже, якщо держава, обласні структури не розроблять пріоритетних механізмів розвитку продовольчого ринку, то буде не важко спрогнозувати, що нас чекає через декілька років. Це різке зниження виробництва основних продуктів харчування, це високі ціни на необхідну сільськогосподарську продукцію, це випуск неякісної продукції, яка не пройшла відповідної сертифікації якості, це масова тінізація виробництва і як наслідок зменшення робочих місць, імпортна продукція і не здатність Львівської області стати гідним конкурентом і учасником розвитку споживчого ринку України.

### **Список літератури:**

1. Вишневська Н.М. Основні методичні підходи до аналізу та прогнозування попиту на продовольчі товари / Н.М. Вишневська // Національне господарство України: теорія та практика управління. — 2009. — С. 177-184.
2. Головне управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lv.ukrstat.gov.ua/>
3. Єлейко В. І. Економетрія. / В. І. Єлейко, І. М. Копич, Р. Д. Боднар, М. Я. Демчишин // Львів: В-во Львівської комерційної академії, 2007. - 349 с.

## **ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ**

*Коцій О.В., д.е.н., професор кафедри менеджменту та маркетингу,  
Ворончак І.О., аспірант кафедри менеджменту та маркетингу,  
ЛНТУ, м. Луцьк, Україна*

Розвиток та популяризація практики соціальної відповідальності бізнесу (СВБ) є для України одним із важливих завдань сучасного етапу суспільно-економічного розвитку, вирішення якого є необхідним з точки зору формування соціально орієнтованої економіки в якій економічний розвиток не суперечить досягненню соціальних та екологічних цілей. Важливим є вироблення ефективної загальнодержавної та регіональної політики, спрямованої на формування взаємної соціальної відповідальності корпорацій, органів влади і суспільства в умовах зростання очікувань, адресованих бізнесу, збільшення вимогливості з боку споживачів, необхідності стійкого зростання макроекономічних показників і забезпечення конкурентоспроможності підприємницьких структур на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Регіональна політика розвитку СВБ може бути визначена як сукупність заходів, спрямованих на раціональне використання потенціалу регіонального бізнесу для забезпечення сталого розвитку шляхом сприяння його добровільній участі у вирішенні економічних, соціальних та екологічних проблем регіону присутності. Мета регіональної політики щодо приватних підприємств-суб'єктів СВБ полягає у

тому, щоб, мінімально втручаючись у їх діяльність, створити необхідні умови для підвищення СВБ та захисту інтересів усіх груп стейкхолдерів; знизити екологічні, суспільно-політичні, економічні та інші ризики, забезпечити сталий регіональний розвиток; сприяти мобілізації бізнесу на вирішення суспільних проблем.

Форми і методи стимулювання СВБ на регіональному рівні визначаються, з одного боку, загальнодержавною стратегією, з іншого — регіональною політикою, що враховує специфіку соціального, економічного і екологічного розвитку регіону.

Інструменти реалізації регіональної політики підтримки СВБ можна класифікувати за кількома ознаками:

- за характером впливу (прямі та непрямі);
- за масштабом впливу (масові та селективні);
- за суб'єктом впливу (регіональної політики держави та місцеві);
- за напрямом впливу (стимулюючі та стримуючі);
- за способом впливу (адміністративні, економічні, інформаційні).

Вибір конкретного набору інструментів має відбуватися з врахуванням специфіки регіону і, перш за все, ступеня розвитку (зрілості) СВБ. Диференціація політики підтримки СВБ має виявлятися у визначенні ступеня та механізмів втручання державних органів, вибору оптимального комплексу інструментів впливу на бізнес, тобто у розробці специфічної стратегії стимулювання СВБ регіону:

I. Стратегія формування СВБ має передбачати актуалізацію проблематики СВБ, поширення інформації про її суть і переваги, розробку механізмів зацікавлення підприємств у СВБ, організаційну, кадрову та методичну підтримку.

II. Стратегія розвитку (інтенсифікації) СВБ повинна бути зорієнтована на розповсюдження практики СВБ, розширення інструментарію СВБ, реалізацію проектів в усіх сферах СВБ, інституціалізацію діяльності з СВБ, зміну ставлення до СВБ.

III. Стратегія удосконалення практики СВБ (зміцнення досягнутих позицій) має забезпечувати підвищення ефективності, системності СВБ, інтеграцію принципів СВБ у процес прийняття управлінських рішень, налагодження стратегічного партнерства бізнесу, держави, громадськості.

Такий диференційований підхід до реалізації політики підтримки СВБ дозволить підвищити ефективність стимулюючих заходів та сприятиме поступовому вирівнюванню рівня розвитку СВБ регіонів України через послідовну реалізацію усіх трьох стратегій у кожному регіоні.

Доцільною є також диференціація регіональної політики розвитку СВБ залежно від наявності проблемних сфер СВБ конкретного регіону (економічної, трудової, екологічної, споживчої, інформаційної, філантропічної, ділової).

Отже стимулювання СВБ на мезорівні має на меті коригування його розвитку відповідно до регіональних особливостей, проблем та можливостей, тому воно не підміняє, а органічно доповнює загальнодержавну політику підтримки СВБ. Така політика, окрім заходів із заохочення СВБ, повинна, перш за все, передбачати удосконалення правового поля розвитку підприємництва, громадської діяльності, філантропії, підвищення ефективності правоохоронної та судової системи. Досвід інших країн підтверджує: використання методів стимулювання СВБ (в т.ч. економічних) не заперечує принципу добровільності СВБ та може суттєво посприяти поширенню відповідальної ділової практики, але лише у випадку, якщо надання пільг та преференцій відбуватиметься публічно і прозоро та не створюватиме основи для зловживань і псевдосоціальної відповідальності.